

Lettre à Pythoclès d'Epicure = DL X, 84-116 - éd. Mühl

Auteur(s) : Epicure ; Diogène Laërce

Les folios

En passant la souris sur une vignette, le titre de l'image apparaît.

17 Fichier(s)

Mots clés

[Mühl, Peter von der \(1885-1970\)](#)

Comment citer cette page

Epicure ; Diogène Laërce, Lettre à Pythoclès d'Epicure = DL X, 84-116 - éd. Mühl, 1922

Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)

Consulté le 28/01/2026 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Epicurei/items/show/20>

Copier

Présentation du document

Date1922

Mentions légales

- Responsabilité éditoriale : Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Texte : Domaine public

Editeur de la ficheDepartment of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)

Contributeur(s)Giovacchini, Julie
LangueGrec ancien
SourceVoir description détaillée du texte : [CIRIS](#)

Contenus reliés

Collection Ep. Lettre à Pythoclès

Ce document est une version de :
[Lettre à Pythoclès d'Epicure = DL X, 84-116 - éd. Usener](#)□

Description du document

DescriptionVoir description détaillée de l'édition : [CIRIS](#)
Notice créée par [Julie Giovacchini](#) Notice créée le 25/11/2021 Dernière
modification le 30/05/2022

πλείους αἱ τῶν τοιούτων συστάσεις οὐκ ἀδυνατοῦσαι συντε-
 λῆσθαι. Ἦδη δ' ἀπ' αὐτῶν ἡ μὲν θλιβομένων, ἡ δὲ μεταβαλ-
 λόντων ὕδατα δύναται συντελεῖσθαι, ἴτι τε (πνεύματα κατὰ 100
 ἀποφορὰν ἀπὸ ἐπιτηδείων τόπων) καὶ δι' αἴρος κινουμένων,
 βριαυτέρως ἐπαρδεύσεως γινομένης ἀπὸ τινῶν ἀθροισμάτων ἢ
 ἐπιτηδείων εἰς τὰς τοιαύτας ἐπιπέψεις.

Βροντᾶς ἐνδύχεται γίνεσθαι καὶ κατὰ πνεύματος ἐν τοῖς
 κοιλώμασι τῶν νεφῶν ἀνέλλησιν, καθάπερ ἐν τοῖς ἡμετέροις
 ἀγγείοις, καὶ παρὰ πυρὸς πεπνευματωμένου βόμβον ἐν αὐτοῖς,
 καὶ κατὰ ῥήξεις δὲ νεφῶν καὶ διαστάσεις, καὶ κατὰ παρατρί- 1. 45
 ψεις νεφῶν καὶ ῥάξεις πῆξιν εἰληφότων κρυσταλλοειδῇ· καὶ 11
 τὸ ὅλον καὶ τοῦτο τὸ μέρος πλεοναχῶς γίνεσθαι λέγουν ἐκ-
 καλεῖται τὰ φαινόμενα. Καὶ ἀστραπαὶ δ' ὥσαύτως γίνονται 101
 κατὰ πλείους τρόπους· καὶ γὰρ κατὰ παρατρίψιν καὶ σύγκρου-
 σιν νεφῶν ὁ πυρὸς ἀποτελεσματικὸς σχηματισμὸς ἐξολισθαίνων 12
 ἀστραπὴν γεννᾷ· καὶ κατ' ἐκκρισμόν ἐκ τῶν νεφῶν ὑπὸ
 πνευμάτων τῶν τοιούτων σωμάτων ἃ τὴν λαμπηδόνα ταύτην
 παρασκευάζει· καὶ κατ' ἐκπίεσμον, θλίψεως τῶν νεφῶν γινο-
 μένης εἴθ' ὑπ' ἀλλήλων εἴθ' ὑπὸ πνευμάτων· καὶ κατ' ἐμπε-
 ρίληψιν δὲ τοῦ ἀπὸ τῶν ἀστρῶν κατασπαρμένου φωτός, εἴτα 10
 συνελαννομένου ὑπὸ τῆς κινήσεως νεφῶν τε καὶ πνευμάτων

ε ἡδη δ'] ἡδη δὲ B ἡδ' F | ἀπ' Kuehn: ἐκ' Q | μεταβαλ-
 λόντων: cf. Ep. II, φῶς. Iā fr. 6 (Zeitschr. f. d. österr. Gymn.
 1867, 210) 2 πνεύματα . . . 4 τόπων veluti tamquam reliquias
 scholii 'doxographici': verba sunt de conceptione umoris (Lucret.
 VI 503 sqq.) vel de origine ventorum (Lucret. VI 529) 3 πν.]
 πνεύματα Mei. cf. p. 34 vs. 20 4 καὶ δι' αἴρος] δι' αἴρος P² Z¹
 διαφόρων F 5 cf. Lucret. VI 517 sqq. 6 καθάπερ κτλ. cf. [Aristot.]
 De mundo 395^a 14 9 πνευματωμένου B 10 καὶ καταρρήξεις
 P¹ Co F | δὲ om. FZ¹ | διαστάσεις Us. 11 δὲ νεφῶν καὶ FP² Z¹ |
 καὶ ῥάξεις BPCo καὶ κατάξεις Z¹ καὶ διαστάσεις F καὶ κατάξεις
 Gass. cf. Theophr. Fr. meteor. Sitz. Heidelb. Ak. 1918, 13 § 5
 12 πλεοναχῶς om. FZ¹ 13 τῶν τοιούτων σωμάτων om.
 FZ¹ 18 κατ' ἐκπίεσμον Z¹ κατ' ἐκπίεσμον Gass. cf. Ep. Περὶ
 φῶς. XXVIII (Hermes XXIX (1894) p. 9^b 28): πίεσμός
 20 κατασπαρμένου F? Schn. secutus Aldobrandinum: κατασπαρα-
 μένον reliqui

καὶ ἐκπύρωσιν τούτων διὰ τὴν κοτιέλησιν, εἴτ' [ἐπ'] ἐκρηξεν <ἐκ>
τῶν περιεχόντων, καὶ ἐφ' ὃν ἂν τόπον ἢ ὁρμὴ γίνηται τῆς
φορᾶς, εἰς τοῦτον φερομένων. καὶ ἄλλοι δὲ τρόποι εἰς τοῦτο
τελέσαι ἀμύθητοί εἰσιν.

Αἱ δ' ἐπισημασίαι αἱ γινόμεναι ἐπὶ τισι ζῳοῖς κατὰ συγκύ- 5
ρημα γίνονται τοῦ καιροῦ. οὐ γὰρ τὰ ζῳα ἀνάγκην τινὰ
προσφέρειται τοῦ ἀποτελεσθῆναι χειμῶνα, οὐδὲ κάθηται τις
θεία φύσις παρατηροῦσα τὰς τῶν ζῳῶν τούτων ἐξόδους
κᾶπειτα τὰς ἐπισημασίας ταύτας ἐπιτελεῖ. οὐδὲ γὰρ <ἂν> εἰς 116
τὸ τυχὸν ζῳον κᾶν μικρῷ χαρίστερον ἢ, ἢ τοιαύτη μωρία 10
ἐκπίσοι, μὴ ὅτι εἰς παντιλῇ εὐδαιμονίαν κεκτημένον.

Ταῦτα δὲ πάντα, Πυθόκληις, μνημόνευσον· κατὰ πολὺ τε 15
γὰρ τοῦ μύθου ἐκβήσῃ καὶ τὰ ὁμογενῆ τούτοις συνορᾶν δυ-
νήσῃ, μάλιστα δὲ σπαντὸν ἀπόδος εἰς τὴν τῶν ἀρχῶν καὶ
ἀπειρίας καὶ τῶν συγγενῶν τούτοις θεωρίαν, ἵτι τε κριτηρίων 15
καὶ παθῶν, καὶ οὐ ἔνικεν ταῦτα ἐκλογιζόμεθα. ταῦτα γὰρ
μάλιστα συνθεωρούμενα ῥαδίως τὰς περὶ τῶν κατὰ μέρος
αἰτίας συνορᾶν ποιήσει. οἱ δὲ ταῦτα μὴ καταγαπήσαντες ἢ
μάλιστα οὔτε <ἂν> αὐτὰ ταῦτα καλῶς συνθεωρήσασιν οὔτε οὐ
ἔνικεν δεῖ θεωρεῖν ταῦτα περιποιήσαντο. 20

1 καὶ Us.: κατ' Ω | τούτου Us. | ἐκρηξεν ἐκ scri. ἐκρηξεν
Us.: ἐπέκρηξεν Ω (ἐπ' ἐκρηξεν B) ἐκ<πίπτοντος κατὰ> ῥήξιν
Ko. 2 φερομένων scri. (φερομένου Us.): φερομένης Ω | εἰς τὸ
τούτο FP²Zf 4 ἀμύθητοί Lortzing, Heidel, cf. Groen., Rh. M.
LXI 417 5 ἂν inser. Cob. 10 μικρὸν F | ἢ, ἢ] εἴη B 11 ἐκ-
πίσοι Cob.: ἐκπίση Ω ἐκπίσοι (Gass.) Us. πίσοι Leop. 14 μᾶλ-
λον FZf, γρ P¹ | σπαντῶ FZf | ἀπόδος εἰς BP²(Q) Co ἀποδώσεις
P¹?FZf, γρ P¹ 15 ἵτι . . . 16 παθῶν am. F¹Zf, suppl. in mg.
P¹ 18 ἢ Ω: corr. Kuchn 19 ἂν add. Us.

- τὰ δὲ κατὰ τὴν ἑμαῖ τισὶν ἀνωμαλίαις χρωμένην· ἐνδέχεται
 δὲ καὶ καθ' οὓς τόπους φέρεται οὐ μὲν παρικτώσις ἄλλος
 εἶναι ὁμαλῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνωθούσας κατὰ τὸ ἐξῆς ὁμαλῶς
 τε ἰκκαοῦσας, οὐ δὲ ἀνωμαλεῖς οὕτως ὥστε τὰς θεωρουμένας
 παραλλαγὰς συντελεῖσθαι. τὸ δὲ μίαν αἰτίαν τούτων ἀποδι-
 δόναι, πλειοναρχῶς τῶν φαινομένων ἰκκαλουμένων, μανικὸν καὶ
 οὐ καθηκόντως πραττόμενον ὑπὸ τῶν τὴν ματαίαν ἀστρο-
 λογίαν ἐξηλωκότων καὶ εἰς τὸ κενὸν αἰτίας τινῶν ἀποδιδόν-
 των, ὅταν τὴν θείαν φύσιν μηδασμῇ λειτουργιῶν ἀπολύουσι.
- 114 Τινὰ ἔστρα ὑπολειπόμενά τινων θεωρεῖσθαι συμβαίνει καὶ
 11 παρὰ τὸ βραδύτερον συμπεριφέρεσθαι τὸν αὐτὸν κύκλον περι-
 ὄντα, καὶ παρὰ τὸ τὴν ἐναντίαν κινεῖσθαι ἀντισπώμενα ὑπὸ
 τῆς αὐτῆς δίνης, καὶ παρὰ τὸ περιφέρεσθαι τὰ μὲν διὰ
 πλείονος τόπου, τὰ δὲ δι' ἐλάττονος, τὴν αὐτὴν δίναν περι-
 12 κυκλοῦντα. τὸ δὲ ἀπλῶς ἀποφαινέσθαι περὶ τούτων καθηκόν
 ἴσθαι τοῖς τερατεύεσθαι τι πρὸς τοὺς πολλοὺς βουλομένοις.
- 13-14 Οἱ λεγόμενοι ἑστίες ἐκπίπτειν (καὶ) παρὰ μέρος (καὶ παρὰ
 τρίψιν¹ ἑαυτῶν) δύνανται συντελεῖσθαι (καὶ παρὰ ἑκπτώσιν οὐ
 ἂν ἢ ἐκπνευμάτωσις γένηται), καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀστραπῶν
- 115 ἰλέγομεν· καὶ κατὰ σύνοδον δὲ ἀτόμων πυρὸς ἀποτελεστικῶν,
 16 συμφυλίας γενομένης εἰς τὸ τοῦτο τελεῖσθαι, καὶ κατὰ κίνησιν
 οὐ ἂν ἢ ὁρμῇ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὴν σύνοδον γένηται· καὶ κατὰ
 πνευμάτων δὲ συλλογὴν ἐν πυκνώμασί τισιν [ἐν] ὁμιχλοειδέσι

1 κατὰ τὴν ἑμαῖ τισὶν Ω: κατ' αὐτὴν ἑμαῖ τισὶν Μεί. κατὰ
 τινα διήγησιν Us. 2 μὲν om. FP²Zf. 3 ὁμαλῶς FP²Zf.
 4 πλειοναρχῶς Byss., sed cf. p. 32, 11; 35, 12. 5 τινῶν] ἀστρων
 Us. 6 οὕτως] ὅπως ἂν Lortzing | μηδασμῇ (α ex corr. F) FP²Zf
 (-μῇ) 11 περιόντα f. 12 τῆς αὐτῆς scil. τοῖς δὶλοις καὶ τῇ
 οὐρανῷ καὶ ματαίᾳ αὐτῇ; τῆς 14 δίναν Co δίναν P δί|να τας.
 π² B δίνην FZf. 17 ἐν οὖν quae sequuntur scriptoris verba
 ratiōis quibusdam e loco de fulguribus (p. 36, 13 sqq.) assuēis
 ratiōis corrupta sunt | καὶ παρὰ τρίψιν] κατὰ παρατρίψιν Us.
 18 ἑαυτῶν] νεφῶν Us. | δύναται BP¹Co | καὶ πρὸς ἑκπτώσιν
 Us. 19 γίνεται FZf. 20 p. 35, 13 sqq. 21 συμ(α ex corr. B¹)
 φυλίας BFZf | κατὰ del. Us. cf. p. 36, 3 22 ἂν οὐδ' Us. | ἐξ
 ἀρχῆς καὶ σύνοδον hab. FZf. 23 πνεύματος Ω: correxi cf.
 p. 36, 16 | ἐν om. Zf

μέτρως πάντοθεν εἰς τὸ περιφερὲς τὸ περὶ αὐτὴν καὶ παχυ-
μερὲς περιστῆσαι. ὃ γίνεται κατὰ μέρη τινὰ ἦτοι ἔξωθεν⁷⁻¹²
βιασαμένου τινὸς θεύματος ἢ τῆς θερμασίας ἐπιτηδείων πόρων¹¹¹
ἐπιλαμβανομένης εἰς τὸ τοῦτο ἀπεργάσασθαι.

Κομῆται ἀστέρες γίνονται ἦτοι πυρὸς ἐν τόποις τισὶ διὰ
χρόνων τινῶν ἐν τοῖς μεταώροις συντρεφομένου περιστάσεως
γινομένης, ἢ ἰδίαν τινὰ κίνησιν διὰ χρόνων τοῦ οὐρανοῦ
ἴσχοντος ἐπὲρ ἡμᾶς, ὥστε τὰ τοιαῦτα ἄστρα ἀναφανῆναι (ἢ
αὐτὰ ἐν χρόνοις τισὶν θερμῆσαι διὰ τινὰ περιστάσιν καὶ εἰς τοὺς
καθ' ἡμᾶς τόπους ἰλθεῖν καὶ ἐκφανῆ γενέσθαι. τὴν τε ἀφάνειον¹⁰
τοῦτων γίνεσθαι παρὰ τὰς ἀντικείμενας ταύταις αἰτίας).

〈Τῶν ἄστρων〉 τινὰ ἀναστρέφεται αὐτοῦ, ὃ συμβαίνει οὐ¹¹²
μόνον τῷ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κόσμου ἴσταναι, περὶ ὃ τὸ
λοιπὸν στρέφεται, καθάπερ τινὲς φασιν, ἀλλὰ καὶ τῷ δίνην
ἄλρος ἔγκυκλον αὐτοῖς περιεστάναι, ἢ καλυπτική γίνεται τοῦ¹³
περιπαλεῖν ὥς καὶ τὰ ἄλλα· ἢ καὶ διὰ τὸ ἐξῆς μὲν αὐτοῖς
ἔλθην ἐπιτηδεῖαν μὴ εἶναι, ἐν δὲ τούτῳ τῷ τόπῳ ἐν ᾧ καίμινα
θεωρεῖται. καὶ κατ' ἄλλους δὲ πλείονας τρόπους τοῦτο δυνατόν
συντελεῖσθαι, ἴάν τις δύνηται τὸ σύμφωνον τοῖς φαινομένοις
συλλογίσασθαι.¹⁰

Τινὰ τῶν ἄστρων πλανᾶσθαι, εἰ οὕτω ταῖς κινήσεισι χρό-⁷⁻¹²
μενα συμβαίνει, τινὸς δὲ μὴ [κινεῖσθαι] ἐνδέχεται μὲν καὶ¹¹³
παρὰ τὸ κύκλῳ κινούμενα ἐξ ἀρχῆς οὕτω κατηναγκάσθαι,
ὥστε τὸ μὲν κατὰ τὴν αὐτὴν δίναν φέρεσθαι ὁμαλὴν οὖσαν,

1 εἰς τὸ τὸ Μεί. 4 περιστάσεως (τινος) γινομένης Leop.
7 ἢ om. FZf 8 ἢ αὐτὰ... 11 αἰτίας additamentum agn. Us.
cf. p. 31, 13—18 ἢ 〈διὰ τὸ〉 αὐτὰ Schn. 11 παρὰ τὰς ἀντικει-
μένας (ex -ταῖς F') FP²Zf παρὰ παραστάντι κινέμεναις (ex
-νας B') BP'(QW) παραστάντι κινέμεναι Co 12 τινὰ B' ex
τινα; | τινὰ 〈τῶν ἄστρων〉 ἀναστρε. Schn. τινὰ ἄστρα στρέ-
φασθαι delete δ Us.; iam non de cometis est locus 14 τῷ τὸ
B'P' | δ[ί]ν[η]ν ras. m' B δίναν P' 15 αὐτοῖς Gass.: αὐτῷ Q
12 συμβαίνειν BP'Co | δὲ μὴ δ' ὁμαλῶς Us. δὲ μὴ, 〈ὁμ[α]-
λῶς〉 Ko. | κινεῖσθαι delete πλανᾶσθαι Gass. 13 τὸ τὸ
B'PCoZf 24 δ[ί]ν[η]ν ras. m' B δίναν P'Co, cf. Croen. Mem.
Gr. Herc. 159: δίνην FP²Zf | ὁμαλῇ Us. cf. p. 39, 4; 42, 3

φισοῦς σχηματισμοῦ ἐκ τοῦ ὕδατος, σύνωσιν δὲ τῶν σκαληνῶν καὶ ὀξυγωνίων τῶν ἐν τῷ ὕδατι ὑπαρχόντων· καὶ κατὰ ἴξωθιν δὲ τῶν τοιούτων πρόσκρισιν, ἃ συνειλασθέντα πῆξιν τῷ ὕδατι παρσκευάσει, ποσὰ τῶν περιφερῶν ἐκθλίψαντα.

- 11 Ἰρις γίνεται κατὰ πρόσλαμψιν [ὑπὸ] τοῦ ἡλίου πρὸς αἶρα
 12 ὕδατοιδῆ· ἢ κατὰ [αἶρος] φύσιν ἰδίαν τοῦ τε φωτός καὶ
 τοῦ αἵρος, ἢ τὰ τῶν χρωμάτων τούτων ἰδιώματα ποιήσῃ εἴτε
 πάντα εἴτε μονοειδῶς, ἃρ' οὐδὲ πάλιν ἀπολάμποντος τὰ ὁμο-
 ροῦντα τοῦ αἵρος χρώσιν ταύτην λήψεται, οἷαν θεωροῦμεν
 0 . . . κατὰ πρόσλαμψιν πρὸς τὰ μέρη. Τὸ δὲ τῆς περιφερείας
 11 τούτου φάντασμα γίνεται διὰ τὸ τὸ διάστημα πάντοθεν ἴσον
 ὑπὸ τῆς ὁψείας θεωρεῖσθαι, ἢ σύνωσιν τοιαύτην λαμβανουσῶν
 τῶν ἐν τῷ αἶρι <α>τόμων ἢ ἐν τοῖς νέφεσιν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ
 αἵρος [προσφερομένου πρὸς τὴν σελήνην] ἀποφερομένων
 12 [ατόμων] περιφέρειάν τινα καθίσταται τὴν σύγκρισιν ταύτην.

Ἄλλως περὶ τὴν σελήνην γίνεται [καὶ κατὰ] πάντοθεν αἶρος
 προσφερομένου πρὸς τὴν σελήνην ἢ τὰ ἀπ' αὐτῆς φέύματα
 ἀποφερόμενα ὁμαλῶς ἀναστέλλοντος ἐπὶ τοσοῦτον ἴφ' ὅσον
 κύκλῳ περιστῆσαι τὸ νεφοειδὲς τοῦτο καὶ μὴ τὸ παράπαν
 13 διακρίναι, ἢ καὶ τὸν πέριξ αὐτῆς αἶρα ἀναστέλλοντος συρ-

2 συνειλασθέντα F συνειλασθέντα Gass. 3 ὑπὸ om. F, Schm.,
 Us. 4 κατ' αἶρος φύσιν Q | αἶρος ex va. sequenti anticipatum
 del. Gass. κατὰ κράσιν Us.; cf. Plin. N. H. II 150 5 μονοειδῶς
 Gass. | ἃρ' οὐδ . . . 10 μέρη turbata; fort. ἃρ' οὐδ κτλ. post ὕδα-
 τοιδῆ (τ. ὅ) ponenda sunt 9 ταῦτα FZf, γὰρ in mg. P³ τοιαύτην
 Us. 10 cogitavi de <ῆ> κατὰ πρόσλαμψιν πρὸς τὰ νέφη | τὸ
 Co (Gass.) τὰ BFFZf 11 τούτον (scil. 'huius rei') scrib.: τοῦτο
 Q | τὸ τὸ | τὸ τοῦ B τὸ Zf 12 ατόμων Mei. cf. v. 15: τομῶν Q |
 ατόμῳ ἡλίου Us. 14 αἶρος om. B | προσφ. . . σελήνην del.
 C. Fr. Hermann ut anticipata ex vs 17 αἶρος . . . σελήνην del.
 Us.; ergo locum non intellego 14 ἀποφερομένων . . . 14 πάν-
 τοθεν om. FZf 15 ατόμων del. Us. (cf. vs. 13) | καθίσταται BFCo:
 corr. Mei. | εἰς τὴν PCo 16 περὶ PCo κατὰ B | καὶ κατὰ deleti
 καὶ τοῦ Gass. 18 ἀναστέλλοντα BFFZf -νται Co: corr. Mei.
 19 περιστῆσαι: περὶ τῆς εἰς Q περιστῆσθ (Andros.) Mei.
 περιστῆσαι εἰς Us. 20 διακρίναι Us.: διακρίνῃ Q | αἶρα αὐτῆς
 PCoFZf

νεφῶν καὶ ὑπὸ πνεύματος σφοδρᾶς), εἴτα τοῦτου πῆξιν ἐν τῇ
φορᾷ λαμβάνοντος διὰ τινὰ ἰσχυρὰν ἐν τοῖς κατώτερον τόποις
τῶν νεφῶν ψυχροσίας περιστάσιν· καὶ κατὰ πῆξιν δ' ἐν τοῖς
νέφεσιν ὁρατῇ ἀραιότητα ἔχουσιν τοιαύτη πρόσεις ἐκ τῶν
νεφῶν γίνονται ἂν πρὸς Ἕλληλα θλιβομένων, ὕδατοιδῶν τινῶν
συμπαρακτιμένων (ἃ οἶονεὶ σύνωσιν ποιοῦμενα χάλαζαν ἀποτε-
λεῖ, ὃ μάλιστα γίνεται ἐν τῷ αἰερί)· καὶ κατὰ τρεῖσιν δὲ νεφῶν 108
πῆξιν εἰληφότεων ἀπόκαλσιν ἂν λαμβάνοι τὸ τῆς χιόνης τοῦτο 109
ἄθροισμα. καὶ κατ' ἄλλους δὲ τρόπους ἐνδέχεται χιόνα συν-
τελεῖσθαι. 10

Δρόσος συντελεῖται καὶ κατὰ σύνοδον πρὸς Ἕλληλα ἐκ τοῦ
αἵρος τῶν τοιούτων, ἃ τῆς τοιαύτης ὑγρασίας ἀποτελεστικὰ
γίνεται· καὶ κατὰ <ἀπο>φορὰν δὲ ἢ ἀπὸ νοτιῶν τόπων ἢ
ὕδατα κεκτημένων (ἐν οἷς τόποις μάλιστα δρόσος συντελεῖται),
εἴτα σύνοδον τούτων εἰς τὸ αὐτὸ λαβόντων καὶ ἀποτελεῖσιν 11
ὑγρασίας καὶ πάλιν φορὰν ἐπὶ τοὺς κάτω τόπους, καθάπερ
ὁμοίως καὶ παρ' ἡμῖν ἐπὶ πλεόντων τοιαῦτά τινα <συντελού-
μενα> θεωρεῖται. Καὶ πάχνη δὲ οὐ διαφερόντως > συντελεῖται 109
τῶν δρόσων τούτων πῆξιν τινὰ ποιὰν λαβόντων διὰ περι-
στασίαν τινὰ αἵρος ψυχροῦ. 10

Κρύσταλλος συντελεῖται καὶ κατ' ἐκθλίψιν μὲν τοῦ περι-

1 ἐπομνήματος σφοδρᾶς Ω: corr. Mei. ὑπὸ πνεύματος φορᾶς
Cas. καὶ θλίψεως ἐκ. ν. [καὶ] ὑπὸ πνευμάτων (Gass.) σφοδρᾶς
Us; verba διὰ . . . σφοδρᾶς fere intacta reliqui, quia ex scholio
in epist. insinuassee videntur 2 κατατάτοις FZf, γρ ἰν mg. P²
4 ὁρατῇ PP²Zf | ἔχουσιν BP¹Co, cf. De mundo 394^a 36: ἔχουσα
FP²Zf ἔχουσι Mei. | τοιαύτη Zf τοιαύτην BPF ταύτην Co |
προαίρουσι FZf 6 <τῶν> ὕδατοιδῶν Us, qui ut ceteri falso
θλιβομένων α νεφῶν separ. | τινῶν scr. cf. p. 38, 11: καὶ Ω
6 et 11 additamenta notati 7 αἰερί) ἔαρι Us. 8 ἂν λαμβάνοι
τὸ (FF) Schol. ἀναλαμβάνοιτο BP¹ ἀναλαμβάνει (-νοι P²) τὸ P¹
CoZf 13 καὶ κατὰ ἀποφορὰν scr. cf. p. 35, 38q.: καὶ κατὰ
φορὰν (καταφορὰν BP¹Co) Ω 14 οἷς Mei.: τοῖς Ω οἷσις Us.
17 ἐπὶ . . . τινα om. F | πλεόντων B πλεόντων F (πλεόντων Q)
πλεόντων CoZf 18 . . . 19 suppl. Us. secutus Gassendum, συν-
τελεῖται ante τοιαῦτα transp. Zf 19 τῶν . . . 20 ψυχροῦ om. F¹,
ἰν mg. add. F² 20 τούτων] τούτων τινὰ B τούτων . . . F
τοιούτων τινῶν Us. 21 μὲν om. BF

Epistulae ad Pythoclem ed. Von der Mühl

κινήσεως ἐκ τῶν πτώσεων ἰσχυρῶν πολλῶν καὶ πάλιν ἀντα-
 πόδοσιν, ὅταν πυκνώσῃσι σφοδρότεροις τῆς γῆς ἀπαντήσῃ.
 106 ἐνδέχεται σεισμοῖς ἀποτελεῖσθαι. καὶ κατ' ἄλλους δὲ πλείους
 τρόπους τὰς κινήσεις ταύτας τῆς γῆς γίνεσθαι. (τὰ δὲ πνεύ-
 ματα συμβαίνει γίνεσθαι κατὰ χρόνον ἄλλοφυλίας τινὸς αἰὲ καὶ
 κατὰ μικρὸν καρσιανομένης, καὶ καθ' ὕδατος ἀφθόγῃον συλ-
 λογὴν· [τὰ δὲ λοιπὰ πνεύματα γίνονται] καὶ ὀλίγων πικρῶνται
 εἰς τὰ πολλὰ κοιλώματα, διαδόσεως τούτων γινομένης.)

Χάλαζε συντελεῖται καὶ κατὰ πῆξιν ἰσχυροτέραν, πάντοθεν
 107 δὲ πνευματωδῶν περιστάσιν τινῶν καὶ καταμύρισιν· καὶ (κατὰ)
 11 πῆξιν μειριωτέραν, ὕδατοιδῶν (δὲ) τινῶν ὁμούρησιν ἡμα-
 τὴν τε σύνωσιν αὐτῶν ποιουμένην καὶ τὴν διάωρηξιν πρὸς
 107 τὸ κατὰ μέρη συνίστασθαι πηγνύμενα καὶ κατὰ ἀθρότητα. ἣ
 δὲ περιφέρεια οὐκ ἀδυνάτως μὲν ἔχει γίνεσθαι πάντοθεν τῶν
 12 ἄκρων ἀποσηκόμενων καὶ ἐν τῇ συστάσει πάντοθεν, ὥς λέγ-
 ται, κατὰ μέρη ὁμαλῶς περισταμένων εἴτε ὕδατοιδῶν τινῶν
 εἴτε πνευματωδῶν.

Χιώνα δὲ ἐνδέχεται συντελεῖσθαι καὶ ὕδατος λεπιοῦ ἐκχυομί-
 νου ἐκ τῶν νεφῶν (διὰ πόρων συμμετρίας καὶ θλίψεως ἐπιτηδείων

*Sen. Nat. Qu. VI 9, 1. 12, 1 aer crassus, densatus: ἐπιλημ-
 μένον B ἐπιλημμένον P¹Co, in mg. P³ | καὶ add. Gass. | κατ'
 αὐτὴν Us.: κατὰ τούτην Q*

1 ἀνταποδίδωσιν Q: corr. Gass. 3 δὲ τρόπους πλείονας
 FZf 4 τὰ δὲ πνεύματα κτλ. est 'scholion' ad § 105 (de terrae
 motu): Us. haec verba cum loco de turbidibus § 104 coniunge-
 bat; pro certo negari potest de ventis (περὶ ἀνέμων) dicta fuisse,
 ut ille putavit, qui iis epistulam contaminavit 5 κατὰ χρόνον
 om. FZf | καὶ del. Leop. 7 τὰ δὲ... γίνεται om. Ko.; coniciat
 τὰ δὲ λοιπὰ (scil. ἀντίγραφα)· πνεύματα γίνονται pro πνεύματα
 συμβαίνει γίνεσθαι (vs. 4 sq.) | ὀλίγων BPZ 10 τινῶν... 11 ὕδατ.
 om. Zf 10 καὶ καταμύρισιν cf. Metrodor. p. 584 K.: καὶ κατα-
 μύρησιν F καὶ κατὰ μέρειν BPCo | κατὰ inq. Meī. 11 πῆξιν H
 Steph.: τῆξιν BPCoF | δὲ inserui ὕδατ. τινῶν, <πνευματωδῶν
 δὲ τινῶν> Us.; sed cf. ca. 16 et p. 39, 5 | ὁμούρησιν Us.: ὁμοθ-
 ῆξιν Q 12 ἀθρότητα Gass. 13 ἀποσηκόμενων Sambucus:
 ἀποσηκ. B ἀποσηκ. PCo om. F¹ cum lacuna, ἀποσηκούμενων
 F³ om. Zf 16 κατὰ Aldobr., Gass.: καὶ τὰ Q | περισταμένων
 FP¹Zf, cf. p. 42, 11 17 διαφόρως BP¹Co διαφορῶν FP¹Zf:
 corr. Kuehn | συμμετρίας F συμμετρίως P¹Zf

ξαντος τὸ νέφος διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ὑποχωρεῖν εἰς τὰ ἑξῆς, τῷ πύλῃσιν γίνεσθαι (τὸ μὲν ποτὶ πρὸς δρος τι ὑψηλόν, ἐν ᾧ μάλιστα κεραυνοὶ πίπτουσιν) αἰετὶ πρὸς Ἑλληλα. καὶ κατ' ἄλλους 104 δὲ τρόπους πλείονας ἐνδέχεται κεραυνοὺς ἀποτελεῖσθαι· μόνον ὁ μῦθος ἀπίστω· ἀπίσται δέ, ἰάν τις καλῶς τοῖς φαινομένοις ἀκολουθῶν περὶ τῶν ἀφανῶν σημειῶται.

Πρηστῆρας ἐνδέχεται γίνεσθαι καὶ κατὰ κάθισιν νέφους εἰς τοὺς κάτω τόπους στυλοειδῶς ὑπὸ πνεύματος ἀθρόου ὠσθέντος (καὶ διὰ τοῦ πνεύματος πολλοῦ φερομένου), ἅμα καὶ τὸ νέφος εἰς τὸ πλάγιον ὠσθέντος τοῦ ἐκτὸς πνεύματος· καὶ 10 κατὰ περίστασιν δὲ πνεύματος εἰς κύκλον, αἴρος τινὸς ἐπισυνωθουμένου ἄνωθεν, καὶ ῥύσειως πολλῆς πνευμάτων γινομένης καὶ οὐ δυναμένης εἰς τὰ πλάγια διαρρυθῆναι διὰ τὴν πίριξ τοῦ αἴρος πύλῃσιν. καὶ ἕως μὲν γῆς τοῦ πρηστῆρος 105 καθιμμένου στρόβιλοι γίνονται, ὥς ἂν καὶ ἡ ἀπογέννησις κατὰ 15 τὴν κίνησιν τοῦ πνεύματος γίνηται· ἕως δὲ θαλάττης δῖνοι ἀποτελοῦνται.

Σεισμούς ἐνδέχεται γίνεσθαι καὶ κατὰ πνεύματος ἐν τῇ γῇ p. 48 ἀπόληψιν καὶ παρὰ μικροὺς ὄγκους αὐτῆς παραθέσιν καὶ συνεχτῇ κίνησιν, ὃ τὸν κραδασμὸν τῇ γῇ παρασκευάζει. καὶ τὸ 20 πνεῦμα τοῦτο ἢ ἔξωθεν ἐμπεριλαμβάνει <ἢ> ἐκ τοῦ πίπτειν [εἰς] ἐδάφη εἰς ἀντροειδαῖς τόπους τῆς γῆς ἐκπνευματοῦντα τὸν περικλημένον αἴρα. <καὶ> κατ' αὐτὴν δὲ τὴν διάδοσιν τῆς

‡ additamentum ad p. 36, 20 agnoverunt Mei. Us. & τις omi. B † κατὰ κάθισιν BP¹CoF¹ κατὰ θέσιν F¹ κατὰ θέσιν Zf, γρ in mg. P² § στυλοειδῶς Us.: ἀλλοειδῶς Ω ἑλικειδῶς Schn. cf. Arrhian. apud Stob. I 237, 1 W.-H. ¶ additamentum exclusi | τοῦ del. Gais. | πολλοῦ κύκλῳ Us. 10 πλάγιον Us.: πλῆσιον Ω 12 post ἄνωθεν gravius dist. Us. | γινομένης cod. QH γινομένης ceteri 15 γίνονται B γίνεταί F 16 γίνηται Schn. ex Eudocia 20 δ τὸν (ὅταν Cas.) κραδασμὸν Cas., Ko.: ὅταν κραδαστὸν PCoYZf ὅταν κραδαστὸν addito in mg. κραδασμὸν a m² B δ τὴν κραδασμὸν Us. | παρασκευάζει F Us.: παρασκευάζη reliqui 21 ἢ add. Mei. 22 εἰς del. Schn. εἰς Dids | ἢ post ἐδάφη add. FP²Zf | ἐκπνευματοῦντα Us. ἐκπνευματοί Kuehn: ἐκ πνευμάτων Ω 23 περικλημένον FP²Zf cf. Alt. p. 381, 4 D.,

καὶ διεκπίπτοντος διὰ τῶν νεφῶν· ἢ κατὰ διήθησιν <διὰ>
 τῶν νεφῶν τοῦ λεπτομερεστάτου φωτός (ἢ ἀπὸ τοῦ πυρός νεφῇ
 συνειλέχθαι καὶ τὰς βροντὰς ἀποτελεῖσθαι) καὶ κατὰ τὴν τοῦ
 4 τοῦ κινήσιν· καὶ κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἐκπύρωσιν τὴν
 μ. 40 γινομένην διὰ τε συντονίαν φορᾶς καὶ διὰ σφοδρὰν κατείλη-
 102 σιν· καὶ κατὰ ῥήξεις δὲ νεφῶν ὑπὸ πνευμάτων <καὶ> ἔκπτω-
 σιν τῶν πυρός ἀποτελεστικῶν ἀτόμων καὶ τὸ τῆς ἀστραπῆς
 φάντασμα ἀποτελοῦσθαι· καὶ κατ' ἄλλους δὲ πλείους τρό-
 πους ῥαδίως ἔσται καθορᾶν ἔχοντα αἰ τῶν φαινομένων
 10 καὶ τὸ τούτοις ὁμοιον δυνάμενον συνθιπεῖν. Προτιεῖ δὲ
 ἀστραπὴ βροντῆς ἐν τοιαύτῃ τινι περιστάσει νεφῶν καὶ διὰ τὸ
 ἅμα τῷ τὸ πνεῦμα ἑμπίπτειν ἐξωθεῖσθαι τὸν ἀστραπῆς ἀπο-
 τελεστικὸν σχηματισμόν, ὅτερον δὲ τὸ πνεῦμα ἀντιλούμενον
 τὸν βόμβον ἀποτελεῖν τοῦτον· καὶ κατ' ἑμπίωσιν δὲ ἄμφο-
 15 τέρων ἅμα, τῷ τάχει συντονωτέρῳ κεχρησθῆναι πρὸς ἡμᾶς τὴν
 103 ἀστραπήν, ὅτερεῖν δὲ τὴν βροντὴν, καθάπερ ἐπ' ἐνίων ἐξ
 ἀποστήματος θεωρουμένων καὶ πληγὰς τινος ποιουμένων.

Κεραυνοὺς ἐνδέχεται γίνεσθαι καὶ κατὰ πλείονας πνευμάτων
 συλλογὰς καὶ κατείλησιν ἰσχυρὰν τε ἐκπύρωσιν καὶ κατάρρηξιν
 20 μέρους καὶ ἑκπύωσιν ἰσχυροτέραν αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κάτω τόπους,
 τῆς ῥήξεως γινομένης διὰ τὸ τοὺς ἑξῆς τόπους πυκνοτέρους
 εἶναι διὰ πλήσιν νεφῶν· καὶ κατ' αὐτὴν δὲ τὴν τοῦ πυρός
 ἑκπύωσιν ἀντιλουμένου, καθὰ καὶ βροντὴν ἐνδέχεται γίνεσθαι,
 μ. 41 πλείονος γινομένου καὶ πνευματωθέντος ἰσχυρότερον καὶ ῥή-

1 ἢ) καὶ? | διὰ add. Schn. 2 ἀπὸ] ὑπὸ Mei. 3 συνειλέχθαι
 Us., qui additamentum (ad § 100: cf. Gm. IV 123) adnotavit |
 κατὰ del. Us. cf. p. 42, 21 4 τοῦ om. FZf 5 καὶ imo. Gass.
 7 τῶν] τε Us. 8 ἀπολλουσθαι BP¹Co | κατ' del. Mei.
 9 αἰ] Us.: καὶ Q 11 τῆς βροντῆς B | διὰ τὸ ἅμα] διατόλμα
 P¹Zf 14 κατέμπωσιν B (corr. Samdusius) κατέμπρωςιν P¹
 κατ' ἑμπύωσιν P¹CoY κατέμπρωςιν Zf 15 an πλείονων?
 16 κατὰ ῥήξιν BP¹Co sed versio 16 ... 22 non de duobus sicut
 modis fulminandi, qui impetu (ἰσχύι) tantum a ratione fulgu-
 rationis distanti; cf. enim p. 42, 22sq. 22 τῶν νεφῶν FP¹Zf |
 κατ' αὐτὴν Us.: κατὰ ταύτην Q κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἑκπ. τοῦ
 πυρός Kuehn 23 γίνεσθαι post πλείονος hab. FZf

λήψισθαι· καὶ γὰρ καὶ καθαρὰ ἀφ' ἑαυτοῦ ποιήσει πολλὰ
τῶν κατὰ μέρος ἐξακριβουμένων κατὰ τὴν ὅλην πραγματείαν
ἡμῖν, καὶ σὺτὰ ταῦτα ἐν μνήμῃ τιθέμενα συνεχῶς βοηθήσει.
τοιαῦτα γὰρ ἔστιν, ὥστε καὶ τοὺς κατὰ μέρος ἤδη ἐξακρι-
βοῦντας ἱκανῶς ἢ καὶ τελείως, εἰς τὰς τοιαύτας ἀναλύοντας· 11
ἐπιβολὰς τὰς πλείστας τῶν περιόδων ὑπὲρ τῆς ὅλης φύσεως·
ποιῆσθαι· ὅσοι δὲ μὴ παντελῶς αὐτῶν τῶν ἀποτελουμένων
εἰσὶν, ἐκ τούτων καὶ κατὰ τὸν ἄνεν φθόγγων τρόπον τὴν
ἡμᾶ νοήματι περίοδον τῶν κυριωτάτων πρὸς γαληνισμόν
ποιοῦνται.

10

EPISTULA SECUNDA AD PYTHOCLEM

Ἐπίκουρος Πυθοκλεῖ χαίρειν.

μ. 26

Ἦνιγκέ μοι Κλέων ἐπιστολὴν παρὰ σοῦ, ἐν ᾗ φιλοφρονοῦ- 84
μενός τι περὶ ἡμῶς διετίλεις ἀξίως τῆς ἡμετέρας περὶ σεαυτὸν
σπουδῆς, καὶ οὐκ ἀπιθάνως ἐπιερῶ μνημονεύειν τῶν εἰς μα- 15
κάριον βίον συντινόντων διαλογισμῶν, ἰδίου τι σεαυτῷ περὶ
τῶν μετιώρων σύντομον καὶ ἐντελεγεῖαν διαλογισμὸν ἀπο-
στεῖλαι, ἵνα ῥηδὶως μνημονεύης· τὰ γὰρ ἐν ἄλλοις ἡμῖν γε-
γραμμένα δυσμνημόνευτα εἶναι, καίτοι, ὥς Ἰφης, συνεχῶς
αὐτὰ βασιάζεις. ἡμεῖς δὲ ἰδίως τί σου τὴν δέησιν ἀπεδεξά- 20
μεθα καὶ ἱππῖσιν ἰδίαις συνισχέθημεν. γράψαντες οὖν τὰ 85
λοιπὰ πάντα συντελοῦμεν ὅπερ ἡξίωσας πολλοῖς καὶ ἄλλοις

1 καθαρὰ Gass.: καθαρὰν R 2 ἐξακριβουμένων Gass.: ἐξακρι-
βοῦμενος BP CoF (τοῖς κ. μ.) ἐξακριβουμένοις Zf ἐξακριβουμένων
Mei. 4 τοὺς <τὰ> κατὰ μέρος Mei., sed cf. p. 19, 15 5 τελείως
eis) τελειώσεις P' τελείως B' τελείως eis Diels, Philol. Über die
Götter A p. 93 7 ὅσοι . . . 8 κατὰ τὸν ἄν/ om. B 9 ὅσοι cod. H
(sec. Us.) Gass.: ὅσα libri mei | ἀποτελειωμένων Schn., Diels cf.
p. 3, 16 8 εἰσὶν, ἐκ τούτων Kuehn εἰσὶν, ἐκ τούτων καὶ Brieger:
ἐκ τούτων εἰσὶν ἢ R ἐκ τούτων ἱκανῶς Us. 13 ἀποστ[εῖλαι]
tas. m² B 19 [καί]τοι ras. m² P (καίτοι QW) 20 βασιάζεις
Gass.: βασιάζειν R καὶν τις . . . βασιάζῃ (βασιάζει) Schn. καίτοι
. . . βασιάζοντι Us. (quidnī καὶ τῷ . . . βασιάζοντι?) ἀδύνα-
τον . . . βασιάζειν Croen. 21 ἰδίαις BF 22 λοιπὰ πάντα] 'fort.
λείποντα' Us. sed cf. p. 28 c. 5

μ. α. ε. φαεινόμενοις, εἰς δὲ τὸ μάταιον ἐκπαισοῦναι τῷ καθ' ἓνα τρόπον
μόνον οἴεσθαι γίνεσθαι, τοὺς δ' ἄλλους πάντας τοὺς κατὰ τὸ
ἐνδεχόμενον ἐκβάλλειν εἰς τι τὸ ἀδιανόητον φερομένους καὶ
τὰ φαινόμενα, ἃ δεῖ σημεῖα ἀποδέχισθαι, μὴ δυναμένους
5 συνθεωρεῖν.

108 Μήκη νυκτῶν καὶ ἡμερῶν παραλλάττοντα . . . καὶ παρὰ τὸ
ταχέας ἡλίου κινήσεις γίνεσθαι καὶ πάλιν βραδείας (καὶ)
(ὅπερ γῆς) παρὰ τὸ μήκη τόπων παραλλάττοντα . . . (καὶ τόπους
τινάς περαιοῦντα τάχιον), ὥς καὶ παρὰ ἡμῖν (ἢ καὶ βραδύτερον)
10 τινὰ θεωρεῖται, οἷς συμφώνως δεῖ λέγειν ἐπὶ τῶν μετιώρων.
οἱ δὲ τὸ ὕν λαμβάνοντες τοῖς τε φαινομένοις μάχονται καὶ
τοῦ ἧ δυνατὸν ἀνθρώπων θεωρῆσαι διαπεπιτώκασιν.

Ἐπισημασίαι δύνανται γίνεσθαι καὶ κατὰ συγκυρήσεις
καιρῶν, καθάπερ ἐν τοῖς ἐμφανέσι παρ' ἡμῖν ζήοις, καὶ
r. 44 99 παρ' ἐτεροιώσεσι ἀέρος καὶ μεταβολῇς· ἀμφοτέρω γὰρ ταῦτα
οὐ μάχεται τοῖς φαινομένοις. ἐπὶ δὲ ποίοις παρὰ τοῦτο ἢ
11 τοῦτο τὸ αἶτιον γίνεται, οὐκ ἴσιν συνιδεῖν.

Νέφη δύναται γίνεσθαι καὶ συνίστασθαι καὶ παρὰ πηλῆσεις
ἀέρος πνευμάτων συνώσι καὶ παρὰ περιπλακῶς ἀλληλούχων
10 ἀτόμων καὶ ἐπιτηδείων εἰς τὸ τοῦτο τελεῖσαι καὶ κατὰ ζευμάτων
συλλογὴν ἀπὸ τε γῆς καὶ ὑδάτων· καὶ κατ' ἄλλους δὲ τρόπους

1 τῷ Zf τὸ BPCeF 2 μόνον post γίνεσθαι transp. FZf |
πάντας om. F ἀπαντας Zf 3 φερομένοις ei 4 δυναμένοις Gass.

4 ἃ δεῖ] δὴ FZf δεῖ γε in mg. P² 5 συνθεωρεῖν Mei.: σύν
θεῶ χαίρειν Q 6 . . . 9 verba confusa sunt ex duabus eiusdem
rei tractationibus, quarum altera a Diogene iuxta columniam
epistulae scripta erat (cf. m. 9) 8 παραλλάττει Schh. παραλλάτ-
τοντα ἐνδέχεται γίνεσθαι Mei. 7 καὶ addidit cum Kuehnio
8 ὅπερ γῆς cf. Lucr. V 680sq. | τὸ] τῷ B τὸ τὰ Gass. τὰ
Kuehn | παραλλάττειν Gass. 9 περαιοῦν Us.: περαιοῦσθαι
Gass. | παρ' PP²Zf | ἢ βραδύτερον PCo, cum τάχιον coniunxit
Gass. 12 ἢ Us.: ei Q ei Mei. 13 γίνεσθαι FP²Zf | καὶ om. B

15 ζήοις καὶ Q: corr. Us. | μεταβολῇς Q: corr. Kuehn
16 ἐπὶ Us.: ἐπὶ FP²Zf ἢ δὴ BP²Co cf. p. 33, 10 17 συνιδ[εῖν
νέ]φη ras. m.² B συνιδεῖν ἐφ' P²Co συνιδεῖν ἐφ' ἢ FP²Zf
18 δύναται post συνίστασθαι transp. FZf 19 συνώσι (Aldobr.)
Gass.: συνώσις Q 20 τὸ om. FZf

μοναχὸν τρόπον. Ἡ δὲ ἱμφασίς τοῦ προσώπου ἐν αὐτῇ δύναται μὲν γίνεσθαι καὶ κατὰ παραλλαγὴν μερῶν καὶ κατ' ἐπιπρόσθεσιν, καὶ ὅσοι ποτ' ἂν τρόποι θεωροῖντο τὸ σύμφωνον τοῖς φαινομένοις κεκτημένοι. ἐπὶ πάντων γὰρ τῶν μετεώρων 96 τὴν τοιαύτην ἔχουσιν οὐ προετίον. ἦν γάρ τις ἢ μαχόμενος π. α τοῖς ἰναργήμασιν, οὐδέποτε μὴ δυνήσεται ἀταραξίας γνησίου μεταλαβεῖν.

Ἐκλειψίς ἡλίου καὶ σελήνης δύναται μὲν γίνεσθαι καὶ κατὰ σβέσειν, καθάπερ καὶ παρὰ ἡμῖν τοῦτο θεωρεῖται γινόμενον· καὶ ἔτι κατ' ἐπιπρόσθεσιν ἄλλων τινῶν, ἢ γῆς ἢ οὐρανοῦ ἢ 10 τινος ἐπίφου τοιοῦτου. καὶ ὥστε τοὺς οἰκείους ἀλλήλοισι τρόπους συνθεωρητίον, καὶ τὰς ἅμα συγκυρήσεις τινῶν ὅτι οὐκ ἀδύνατον γίνεσθαι. (ἐν δὲ τῇ ἰβ' Περὶ φύσεως ταῦτά λέγει καὶ πρὸς ἡλίον ἐκλείπειν σελήνης ἐπισκοπούσης, σελήνην δὲ τοῦ τῆς γῆς σμικροτάτος, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀναχώρησιν. τοῦτο δὲ καὶ Διογένης 97 ὁ Ἐπικούρειος ἐν τῇ α' τῶν Ἐπιλέκτων.) Ἐπὶ τε τάξιν περιόδου, 15 καθάπερ ἔνια καὶ παρ' ἡμῖν τῶν τυχόντων γίνεται, λαμβανέσθω· καὶ ἡ θεία φύσις πρὸς ταῦτα μηδαμῇ προσαγίσθω. ἀλλ' αἰτιούργητος διατηρεῖσθω καὶ ἐν τῇ πάσῃ μακαριότητι. ὥς εἰ τοῦτο μὴ πραγθήσεται, ἅπαντα ἢ τῶν μετεώρων αἰτιολογία πωματαία ἔσται, καθάπερ τισὶν ἤδη ἐγένιντο οὐ δυνατοῦ τρόπου

ταύτως ἰσχυρὰς περ. F² ταυτὸν καὶ καταρρεῖν (καὶ περ. m¹) Z¹ ταυτὰ καὶ καταρρεῖν Z²f

2 γινέσθαι B | ἐπιπρόσθεσιν Ω: corr. Cob. 3 ποτ' Ua: πάντα Ω | τρόπον FZf 4 ἔχουσιν Ua: ἔχουσιν Ω αἰτίαν ἔχουσιν Cob. | προετίον FZf, γρ ἰν mg. F¹ προετίον C. Fr. Hermann | τις ἢ Ua (Gass.): τισὶ B τισι FZf τισι = ex τισιν P τισιν Co | μαχόμενος Gass.: μαχομένοις BP¹Co βαλλομένοις FZf, γρ P² 5 μὴ om. FP¹Zf | ἀν γνησίως? 6 καὶ καθάπερ καὶ BP¹Co | παρ' P²CoFZf 10 ἐπὶ Mci.: ἤδη Ω cf. p. 34, 16 | ἐπιπρόσθεσιν Cob.: ἐπιπρόσθεσιν BP¹Co ἐπιπρόσθεσιν FP¹Zf | οὐρανοῦ ἢ] ἀοράτου Ua. p. XVIIIsq. vix recte 12 θεωρητίον FP¹Zf | συγκυρήσεις B (B¹ ex corr. γ) P²(Q)Co συγκρίσεις P¹FZf 13 δωδεκάτη B δωδεκάτη f | ταῦτα Ω: corr. Ua. | πρὸς] τὸν πρὸς FZ¹ τὸν Z²f 16 καὶ prius erat. P² om. CoZf 16 πρώτῃ B πρώτῃ f | <ἢ> τάξιν Heiser 20 ἢ BF ἢ περὶ PCo περὶ Zf | αἰτιολογία Gass.: [ἀντι]λογία nas. m.² F ἀντιλογία reliqui

ἢ καὶ ἐξ ἀρχῆς τοιαύτην δίνην κατεilahθῆναι τοῖς ἄστροις
τούτοις, ὥσθ' οἶόν τιν' ἔλικα κινεῖσθαι. πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα
καὶ τὰ τούτοις συγγενῇ οὐθενὶ τῶν ἐνασσημάτων διαφωνεῖ,
ἴαν τις αἰεὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων μερῶν ἔχόμενος τοῦ δυνατοῦ
εἰς τὸ σύμφωνον τοῖς φαινομένοις ἕκαστον τούτων δύνηται
ἐκανάγειν, μὴ φοβούμενος τὰς ἀνδραποδώδεις ἀστρολόγων
τεχνιτείας.

94 Κενώσεις τε σελήνης καὶ πάλιν πλήρωσις καὶ κατὰ στροφὴν
p 41 τοῦ σώματος τούτου δύναται ἂν γίνεσθαι καὶ κατὰ σχημα-
10 τισμοὺς ἄλλος ὁμοίως, εἴτε τε καὶ κατ' ἐπιπροσθήσεις καὶ κατὰ
πάντας τρόπους, καθ' οὓς καὶ τὰ παρ' ἡμῖν φαινόμενα ἐκ-
καλεῖται εἰς τὰς τούτου τοῦ εἶδους ἀποδόσεις, ἴαν μὴ τις τὸν
μοναχῇ τρόπον κατηγαπηκῶς τοὺς ἄλλους κενῶς ἀποδοκιμάζῃ,
οὐ θεωρηκῶς τί δυνατόν ἀνθρώπων θεωρῆσαι καὶ τί ἀδύνα-
15 τον, καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατα θεωρεῖν ἐπιθυμῶν. Ἔτι τε ἐν-
δέχεται (μὲν) τὴν σελήνην ἐξ ἑαυτῆς ἔχειν τὸ φῶς, ἐνδέχεται δὲ
95 ἀπὸ τοῦ ἡλίου. καὶ γὰρ παρ' ἡμῖν θεωρεῖται πολλὰ μὲν ἐξ ἑαυτῶν
ἔχοντα, πολλὰ δὲ ἀπ' ἑτέρων. καὶ οὐθέν ἐμποδοστικῇ τῶν ἐν
τοῖς μετέωροις φαινομένων, ἴαν τις τοῦ πλεοναχοῦ τρόπου
20 αἰεὶ μνήμην ἔχῃ καὶ τὰς ἀκολουθοῦσας αὐτοῖς ὑποθέσεις ἄμα
καὶ αἰτίας συνθεωρῇ καὶ μὴ ἀναβλέπων εἰς τὰ ἀνακόλουθα
ταῦτ' ὀγκοῖ ματαιῶς καὶ καταρρέπη ἄλλοτε ἄλλως ἐπὶ τὸν

ἔχομένης FP¹Zf ἔχομένοις BP¹Co ἔχομένως Us. | ἐπιπροσθήσεως
Zf -μένοις PCoF: om. B | δὲ καταλειπομένης scri.: δὲ καταλι-
πούσης Ω δ' ἐκλιπούσης Us.

1 κατεilahθῆναι om. FZf 2 τιν' Us.: τε Ω | ἔλικα F¹ ἔλκεα
Co ἐν σοι κατα- Zf 3 οὐθενὶ Us.: οὐθὲν (οὐδὲν F) Ω 4 αἰεὶ
P¹FZf 5 ἐκανάγειν scri. cf. p. 47, 4; 56, 10 ἐπάγειν PCoFZf
ἐπάγειν B ἀνάγειν Schh. | τῶν ἀστρολόγων FZf 6 κενώσεις α
πλήρωσις Ω: corr. Us. πλεῖ δυνατόν infra ponas | καταστροφὴν
Ω: corr. Gass. 9 δύναται Meī 10 ὁμοίον (Fin., sed cf. p. 31, 20 |
κατ' ἐπιπροσθήσεις Cob.: κατὰ προσθετήσεις Ω κατὰ ἐπιπροσθε-
τήσεις Schh. (Aldob.) 12 κατηγαπηκῶς BP¹Co 14 οὐτε θεωρη-
τικῶς Ω (-ως B¹): corr. Cob. 16 μὲν ins. Us. 18 τῶν om. BP¹Co
20 αὐτοῖς] αὐτῶ Gass., sed cf. p. 29, 4 21 συνθεωρεῖ BP¹FZ
22 ταῦτ' ὀγκοῖ] ματαιῶς καὶ καταρρέπη ras. m¹B ταυτὸν κυρταῖως
καὶ καταρρέπη (-ρεπῇ P²) PCo ταυτὸν - - καὶ καταρρέπη F¹ κυρτα-

κατὰ δὲ τὸ καθ' αὐτὸ ἦτοι μείζον τοῦ ὁραμένου ἢ μικρῷ
 ἴλαττον ἢ τηλικούτον (οὐχ ἄρα). οὕτω γὰρ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν
 πυρὰ ἐξ ἀποστήματος θεωρούμενα κατὰ τὴν αἰσθησιν θεω-
 ρεῖται. καὶ πᾶν δὲ τὸ εἰς τοῦτο τὸ μέρος ἔνστημα ῥαδίως
 διαλυθήσεται, ἴάν τις τοῖς ἐναργήρασιν προσέχη, ὅπερ ἐν τοῖς 5
 περὶ φύσειως βιβλίοις δείκνυμεν. Ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἡλίου 92
 καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἄστρον καὶ κατὰ ἄναψιν γίνεσθαι
 δυνατόν καὶ κατὰ σβέσιν, τοιαύτης οὔσης περιστάσεως (καὶ
 καθ' ἑκατέρου τοὺς τρόπους), ὥστε τὰ προειρημένα ἀποτι-
 μεῖσθαι· οὐδὲν γὰρ τῶν φαινομένων ἀντιμαρτυρεῖ. <καὶ> 10
 κατ' ἐκφάνειάν τι ὑπὲρ γῆς καὶ πάλιν ἐπιπροσέθῃσιν τὸ προ- 11
 ειρημένον δύναται ἂν συντελεῖσθαι· οὐδὲ γάρ τι τῶν φαινο-
 μένων ἀντιμαρτυρεῖ. Τὰς τε κινήσεις αὐτῶν οὐκ ἀδύνατον
 μὲν γίνεσθαι κατὰ τὴν τοῦ ὅλου οὐρανοῦ δίνην, ἢ τούτου
 μὲν στάσιν, αὐτῶν δὲ δίνην κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἐν τῇ γενέσει 15
 τοῦ κόσμου ἀνάγκην ἀπογεννηθεῖσαν (ἐπ' ἀνατολῇ τὰ τῇ θει- 93
 ρασίᾳ . . .) <ἢ καὶ> κατὰ τινα ἐπινέμησιν τοῦ πυρὸς αἰεὶ ἐπὶ
 τοὺς ἐξῆς τόπους ἰόντος. Τροπὰς ἡλίου καὶ σελήνης ἐνδέχεται
 μὲν γίνεσθαι κατὰ λόξωσιν οὐρανοῦ οὕτω τοῖς χρόνοις κατηναγ-
 κασμένου· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ ὀρός ἀντίξωσιν ἢ καὶ ὅλης 20
 αἰεὶ ἐπιτηδείως ἔχομένης ἐμπιπραμένης, τῆς δὲ καταλειπομένης·

1 καθ' αὐτὸ Ua.: καθ' αὐτὸν P¹(Q)Ca κατ' αὐτὸ YP²Zf κατ'
 αὐτὸν B | ἢ τοι ἴλαττον μικρῷ F ἢ ἴλαττον μικρῷ Zf 2 οὐχ
 ἄρα scil. Ko. τυχὸν Lachmann τυχάνει Ua. 3 περὶ om. B |
 βιβλίοις Ua. 4 ἄναψιν <τε> Ua. | γίνεσθαι Schn.: γενέσθαι Ω
 5 δύνασθαι Ω: corr. Ua. | καὶ σβέσιν Ua. | καὶ posterior
 om. Zf | καὶ . . . 9 τρόπους eiecit Ua., cf. τα. 2 9 ἑτέρου FZf, γρ
 in mg. P¹ | τρόπους Mei.: τόπους Ω 10 οὐδὲ B | καὶ in. Ua.
 11 ἐπιπροσέθῃσιν Cod.: ἐπιπροσέθῃσιν (ἐπὶ πρ.) Ω cf. p. 32,
 10; 33, 2. 10 14 ἢ . . . 15 δίνην om. YZf 16 μὲν στάσιν, αὐτῶν

δὲ P¹(QW)Ca μὲν αὐτῶν στάσιν δὲ P¹ μὲν ^α . . . αὐτῶν στάσιν δὲ B
 (α.β.γ.δ. κscr. B¹) | τὴν] τίς? 16 ἐπ' . . . θεμασίᾳ esclusi,
 quod neque cum eis quae antecedunt, neque cum eis quae se-
 quuntur, cohaerent | τὰ τῇ B τὰ τῇ P¹ εἰς τῇ P¹(QW)Ca, (τῇ)
 FZf . . . <σφοδρ>εάτη Ua. cf. Lucr. V 519—525 17 ἢ καὶ
 suppleri | κατὰ τινα ἐπινέμησιν om. FZf 21 ἐπιτηδείως Z¹f |

ἐὰν οὕτω τύχη, καὶ ἱσαριθμοῦσις ἐκ τῶν ἔχοντων ἐπιτηδείως
 ἕως τελειώσεως καὶ διαμονῆς ἐφ' ὅσον τὰ ὑποβληθέντα θε-
 90 μέλια τὴν προσδοχὴν δύναται ποιῆσθαι. οὐ γὰρ ἀθροισμὸν
 δεῖ μόνον γενέσθαι οὐδὲ δῖνον ἐν ᾧ ἐνδέχεται κόσμον γίνεσθαι
 2 κενῶ κατὰ τὸ δοξαζόμενον ἐξ ἀνάγκης, αὐξισθαι τε, ἕως ἂν
 ἰστέρω προσκρούσῃ, καθάπερ τῶν φυσικῶν καλουμένων φησί
 τις. τοῦτο γὰρ μαχόμενόν ἐστι τοῖς φαινομένοις.

Ἡλῖός τε καὶ σελήνη καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρο (οὐ) καθ' ἑαυτὰ
 γινόμενα ἕσπερον ἱμπεριλαμβάνοντο ὑπὸ τοῦ κόσμου καὶ ὅσα
 10 γε δὴ σφάζει, ἀλλ' εὐθὺς διεπλάττετο καὶ αὐξήσιν ἐλάμβανεν
 (ὁμοίως δὲ καὶ γῆ καὶ θάλαττα) κατὰ προσκρίσεις καὶ δινήσεις
 20 λεπτομερῶν τινῶν φύσεων, ἦτοι πνευματικῶν ἢ πυρροειδῶν
 ἢ τὸ συναμφοτέρων· καὶ γὰρ ταῦτα οὕτως ἢ αἰσθητοῖς ὑπο-
 91 βάλλει. Τὸ δὲ μέγεθος ἡλίου τε (καὶ σελήνης) καὶ τῶν λοιπῶν
 15 ἄστρον κατὰ μὲν τὸ πρὸς ἡμᾶς τηλικούτον ἐστὶν ἡλίκον
 φαίνεται. (τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἰα Παρὶ φύσεως· 'εἰ γάρ', φησί, 'τὸ
 μέγεθος διὰ τὸ διάστημα ἀποβεβλήκει, πολλῶ μᾶλλον ἂν τὴν
 χροάν·) ἄλλο γὰρ τούτῳ συμμετρώτερον διάστημα οὐδέν ἐστι·

λαμβάνοντων post διαρθρώσεις inserere neque poiouuntur per
 zeugma dictum corrigere licet

1 ἂν FZf, γρ P¹ | ἐκ τινῶν ἔχοντων ἐπιτηδείως Mei. 2 δια-
 μονήν Us., cf. Gm. IV p. 49 | ἐφ' ὅσον] ἐφ' ὃ καὶ P¹Co

3 προσδοχὴν FZf, γρ in mg. P¹ 4 δῖνον P¹(Q)Co δεινόν P¹
 δεινόν BFZf 5 τις: Democritus (Leucippus) 6 οὐ inser.

Aldobr.; contra Democritum dicit Ep., cf. tamen Pascal, Studi
 critici su Lucr. 167 | αἰτὰ FZf 9 γινόμενα PCo | καὶ ὅσα γε
 10 δὴ σφάζει ut glossema eicit Us., post θάλαττα 11 collocat Gass.

10 δὴ σφάζει . . . 11 γῆ om. F¹, add. in mg. F² 10 σφάζει, ἀλλ'
 ενζῇ (cum Us.) ἄλλα, (cum Ambros.) Pascal 11 ὁμοίως . . .
 θάλαττα additamentum esse ad ts. 8 iudicat Us. 12 [ἢ τὸ

ενα]μφοτέρων ras. m.¹ F ἦτοι συναμφοτέρων Gass., fort. delen-
 dum cf. p. 31, 2. 8 sq. 14 καὶ σελήνης ins. Us., sed cf. Gm. IV 69

15 μὲν τὸ Schn.: μέντοι B | ἡλίκον] οἶον PCo ἡλίκον οἷον
 Zf | cf. Pap. Oxyrh. 215 (Crosner, Rh. Mus. LXII, 123 sqq.)

17 ἀποβεβλήκει Us. | ἂν om. F, ante μᾶλλον hab. Zf 18 χροάν
 B χροάν F¹ | ἄλλω B ἀλλ' οὐ Us., qui ἀλλ' οὐ . . . isti loco a

Loertio Diog. ex libro De natura allegato adnectit ut Gass. |
 συμμετρώτερον B¹Zf συμμετρούμενον Lachmann

μετεώροις συντελουμένων φέρεται τῶν παρ' ἡμῖν τινα φαινο-
μένων, ἃ θεωρεῖται ἢ ὑπάρχει· καὶ οὐ τὰ ἐν τοῖς μετεώροις
φαινόμενα· ταῦτα γὰρ ἐνδέχεται πλεοναχῶς γίνεσθαι. τὸ μὲν 88
τοὶ φάντασμα ἐκάστου τηρητίον καὶ ἐπὶ τὰ συναπιόμενα τούτῳ
διαιερέτιον, ἃ οὐκ ἀντιμαρτυρεῖται τοῖς παρ' ἡμῖν γινομένοις 1
πλεοναχῶς συντελεῖσθαι.

Κόσμος ἐστὶ περιόχῃ τις οὐρανοῦ, ἄστρα τε καὶ γῆν καὶ
πάντα τὰ φαινόμενα περιέχουσα, ἀποτομὴν ἔχουσα ἀπὸ τοῦ
ἀπείρου καὶ [κατα]λήγουσα ἐν πέρατι ἢ ἀραιῷ ἢ πυκνῷ καὶ
οὐ λυομένου πάντα τὰ ἐν αὐτῷ σύγχυσιν λήφεται —, [καὶ 10
λήγουσαν] ἢ ἐν περιωγμένῳ ἢ ἐν στάσει ἔχοντι καὶ στρογ-
γύλην ἢ τρίγωνον ἢ οἷαν δῆποτε περιγραφὴν· πανταχῶς γὰρ
ἐνδέχεται· τῶν γὰρ φαινομένων οὐδὲν ἀντιμαρτυρεῖ (<ἐν>
ἐφ' ᾧ τῷ κόσμῳ, ἐν ᾧ λήγον οὐκ ἔστι καταλαβεῖν. Ὅτι δὲ καὶ 89
τοιοῦτοι κόσμοι εἶδεν ἄπειροι τὸ πλῆθος ἔστι καταλαβεῖν, καὶ 11
ὅτι καὶ ὁ τοιοῦτος δύναται κόσμος γίνεσθαι (καὶ ἐν κόσμῳ καὶ
μετακοσμίῳ, ὃ λέγομεν μεταξὺ κόσμων διάστημα) ἐν πολυκένῳ
τότῳ καὶ οὐκ ἐν μεγάλῳ εἰλικρινεῖ καὶ κενῷ, καθάπερ τινὲς 20
φασίν, ἰπιτηδίῳ τινῶν σπειρμάτων θύντων ἀφ' ἐνὸς κόσμου
ἢ μετακοσμίου ἢ ἀπὸ πλειόνων κατὰ μικρὸν προσθέσεις τε 20
καὶ διαφθράσεις καὶ μεταστάσεις ποιούντων ἐπ' ἄλλον τρόπον,

1 φέρεται Kuehn: φέρεται Ω 2 ἢ Ω: corr. Woltjer | οὐ(<τὸ> ὅς) τὰ ἐν Crot. cf. F οὕτως 3 post γὰρ add. F ἃ θεωρεῖται ἢ ὑπάρχει· καὶ οὕτως ἐν τοῖς μετεώροις φαινόμενα· ταῦτα γὰρ | γίνεσθαι Leop.: γινέσθαι Ω 4 ἐπὶ] ἐπὶ Us. falso; scil. 'secundum ea, quae congruunt cum visio, explanandum' 7aqq. cf. Diels, Vorsokr. II² 7, 29 aqq. 9 καὶ καταλήγουσα . . . πυκνῷ et καὶ οὐ . . . 10 λήφεται secluserit Us. ut additamenta ad v. 9 et 7 aq., sed cf. [Aët.] p. 336 Dox. Di. et Lucr. I 1102 aqq. La. 9 κατα delete | καὶ fort. delendum 10 καὶ λήγουσαν est v. l. ad 9 καὶ καταλήγουσα: καὶ λήγουσα Gass. 11 ἐν add. Us. 12 καὶ primum del. Schn. | καὶ ἐν . . . 13 διάστημα secluserit ut interpretamentum ad ἐν πολυκένῳ τότῳ 14 κόσμῳ καὶ del. Gass. | 'fort. καὶ μετακοσμίῳ' Us. 15 μετὰ κόσμῳ B¹ 16 εἰλικρινεῖ καὶ] καὶ εἰλικρινεῖ Brieger, Diels εἰλικρινεῖ Gass. | τινὲς Cas.: τινὰ Ω; sunt Philos. Abderitas 19 τινῶν om. FZf | κόσμου ἢ] κόσμου καὶ FZf, γὰρ P² 20 ἢ ἀπὸ BF¹ Co ἢ καὶ ἀπὸ FF² Zf 21 neque

ισόμιστα χρήσιμα τὰ διαλογίσματα ταῦτα, καὶ μάλιστα τοῖς
 νωστὶ φυσιολογίας γνησίου γεγευμένοις καὶ τοῖς εἰς ἀσχολίας
 βαθυτέρας τῶν ἐγκυκλίων τινὲς ἐμπειλεγμένοις. καλῶς δὲ
 αὐτὰ διάλαβε, καὶ διὰ μνήμης ἔχων ὁξέως αὐτὰ περιόδευε
 1 μετὰ τῶν λοιπῶν ὧν ἐν τῇ μικρᾷ ἐπιτομῇ πρὸς Ἡρόδοτον
 ἀπεστέλλαμεν.

26 Πρῶτον μὲν οὖν μὴ ἄλλο τι τέλος ἐκ τῆς περὶ μετιώρων
 γνώσεως εἴτε κατὰ συναφὴν λεγομένων εἴτε αὐτοτελῶς νομίζειν
 <δεῖ> εἶναι ἥπερ ἀταραξίαν καὶ πίστιν βέβαιον, καθάπερ καὶ
 86 ἐπὶ τῶν λοιπῶν, <καὶ> μήτε τὸ ἀδύνατον [καὶ] παραβιάζεσθαι
 11 μήτε ὁμοίαν κατὰ πάντα τὴν θεωρίαν ἔχειν ἢ τοῖς περὶ βίων
 λόγοις ἢ τοῖς κατὰ τὴν τῶν ἄλλων φυσικῶν προβλημάτων
 κάθαρσιν, οἷον ὅτι τὸ πᾶν σῶμα καὶ ἀναφῆς φύσις ἐστίν, ἢ
 ὅτι ἄτομα στοιχεῖα καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, [ἢ] ὅσα μοναχὴν
 15 ἔχει τοῖς φαινομένοις συμφωνίαν· ὅπερ ἐπὶ τῶν μετιώρων
 οὐχ ὑπάρχει, ἀλλὰ ταῦτά γε πλεοναχὴν ἔχει καὶ τῆς γενέσεως
 αἰτίαν καὶ τῆς οὐσίας τοῖς αἰσθήσεσι σύμφωνον κατηγορίαν.
 οὐ γὰρ κατὰ ἀξιώματα κενὰ καὶ νομοθεσίας φυσιολογητέον,
 87 ἀλλ' ὥς τὰ φαινόμενα ἐκκαλεῖται· οὐ γὰρ ἰδιολογίας καὶ κενῆς
 20 δόξης ὁ βίος ἡμῶν ἔχει χρεῖαν, ἀλλὰ τοῦ ἀθορύβως ἡμᾶς ζῆν.
 πάντα μὲν οὖν γίνεται ἀσείστως κατὰ πάντων κατὰ πλεοναχὸν
 τρόπον ἐκκαθαυρομένων συμφώνως τοῖς φαινομένοις, διὰ
 τις τὸ πιθανολογούμενον ὑπὲρ αὐτῶν δεόντως καταλίπη· διὰ
 25 δὲ τις τὸ μὲν ἀπολλέη, τὸ δὲ ἐκβάλλῃ ὁμοίως σύμφωνον ὅν
 26 τῶ φαινόμενῳ, δῆλον ὅτι καὶ ἐκ παντὸς ἐκπέμπει φυσιολογή-
 27 ματος, ἐπὶ δὲ τὸν μῦθον καταρρεῖ. σημεῖα δ' ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς

1 τοῖς] τῆς F¹ ε[ο]ίς ras. m² B 2 γεγευμένοις (ex -μένης F²)
 FZf | καὶ . . . 3 ἐμπειλ. om. F¹Zf, suppl. in mg. F² 4 τοῖς εἰς F
 τῆς εἰς B τοῖς Co τῆς F² 5 ἐν Ua, suspectum, εἰς Ko.
 6 δεῖ Gass., at cf. p. 5, 1 10 <καὶ> huc transp. Ko. | καὶ
 BP¹Co: om. FP²Zf 13 σώματα Ua. 14 τὰ στοιχεῖα Schn. | ἢ
 del. Schn. 16 ὑπάρχειν Ω, corr. Gass. 18 ἰδιολογίας Ste.:
 ἰδιαλογία BP¹Co ἢ δὲ ἀλογία FP²Zf 21 οὖν PCo οὐ BPZf |
 κατὰ prius del. Cusen. καὶ Ua. (τοῦ ἀθορύβως καὶ ἀσείστως
 ἡμᾶς ζῆν· ταῦτα μὲν οὖν γίνεται πάντων κτλ. Leob.) 26 δ' ἐπὶ
 Ua.: δὲ τι BP¹Co δὲ τίνα FP²Zf